

Atteiksies no gāzes apkures

Rīga atļaujas jauniem gāzes apkures katliem **izsniegs līdz 2025. gadam**

Rūta Kesnere

NEVIENS rīdzinieks arī pēc 2025. gada bez apkures nepalik, uzsver Rīgas Enerģētikas aģentūras direktors Jānis Ikaunieks, komentējot Rīgas domes pērnā gada nogalē pieņemtos saistošos noteikumus, kas paredz, ka pēc 2025. gada netiks izsniegtas atļaujas jaunu gāzes katlu uzstādīšanai.

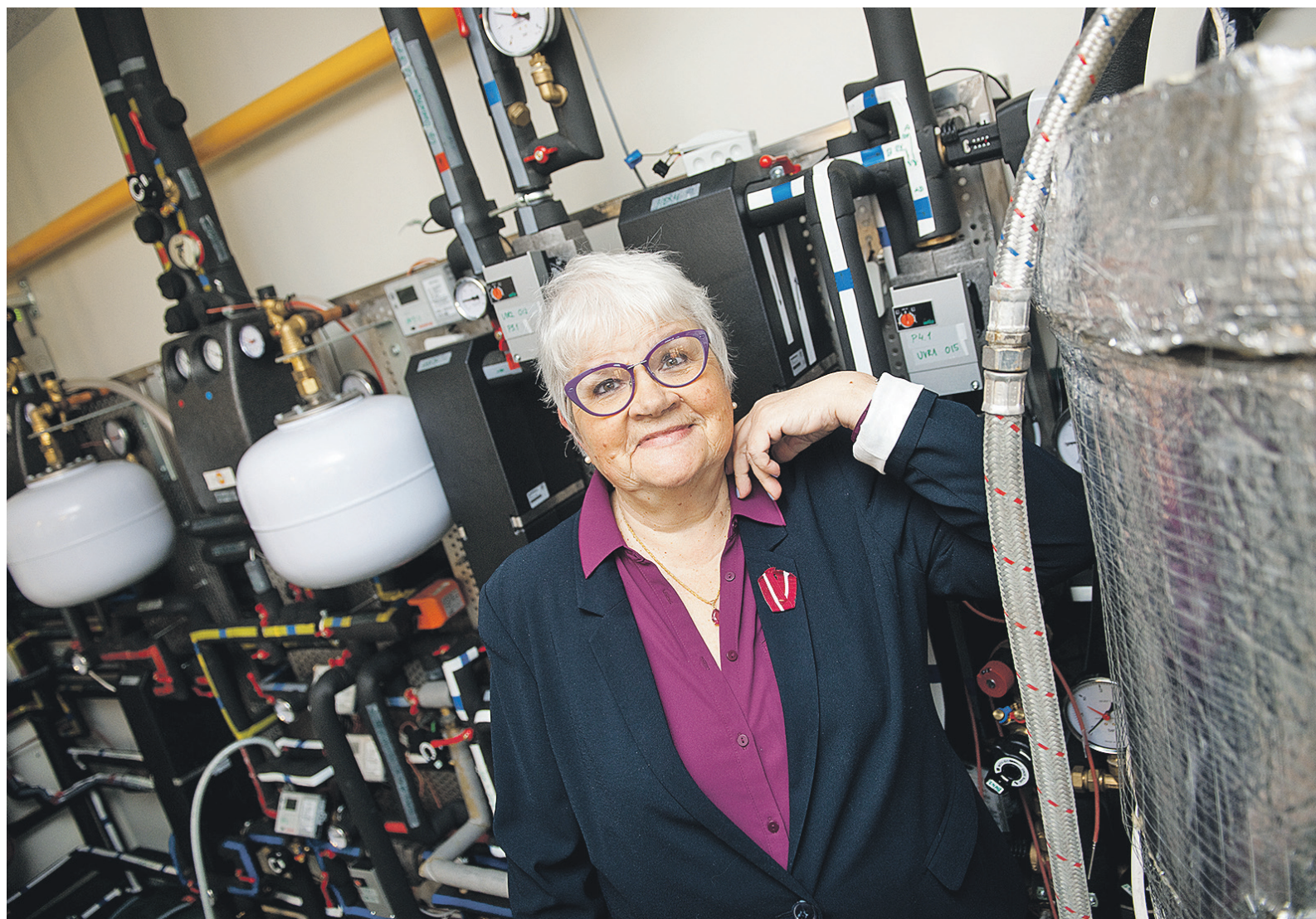
Uzreiz jāteic: noteikumos ir paredzēti arī izņēmumi – ja mājokli nav iespējams apkurināt citādi kā ar gāzi, arī pēc 2025. gada varēs nepieciešamības gadījumā uzstādīt jaunus gāzes katlus.

Atļauja derēs 5 gadus

J. Ikaunieks uzsver: visi tie mājokļu īpašnieki, kas pašlaik lieto gāzes apkuri, varēs to darīt arī pēc 2025. gada, kamēr vien to atļaus apkures iekārtas. Savukārt tiem rīdziniekiem, kas vēlas uzstādīt jaunus gāzes apkures katlus, atļauja jāizņem līdz 2025. gadam. Atļaujas derīguma termiņš ir pieci gadi, tātad gāzes apkures katlu varēs iegādāties vēl līdz 2030. gadam. Savukārt apkures katlu garantijas laiks ir vidēji 15 gadu, tātad vismaz līdz 2045. gadam galvaspilsētas iedzīvotāji savus mājokļus varēs apkurināt ar dabasgāzi.

Taujāts, ko lai iesāk ar gāzi apkurinātas daudzstāvu mājas dzīvokļa īpašnieks, ja gāzes katls saplīst 2026. gadā, J. Ikaunieks skaidro, ka tas, visticamāk, būs minētais izņēmuma gadījums, kad īpašnieks varēs uzstādīt jaunu gāzes apkures katlu. Cita lieta, ka aģentūras direktors iesaka daudzdzīvokļu ēku dzīvokļu īpašniekiem jau laikus vienoties par pāreju uz citiem kurināmā veidiem. Visvienkāršākā un visizplatītākā alternatīva būtu pieslēgties centralizētajai siltumapgādei. Turklāt pašlaik tiek izstrādāts mehānisms, kas paredz, ka pašvaldība vai uzņēmums *Rīgas siltums* varētu finansēt šo pieslēgšanos. Līdzfinansēt pāreju uz citiem kurināmā veidiem varētu arī privātmāju īpašniekiem.

Līdz ar Eiropas Savienības un Latvijas izvirzītajiem klimata politikas mērķiem var paredzēt arī turpmāku dabasgāzes cenu kāpumu nākotnē, tāpēc ekspluatācijas

▲ **RĪGAS domes lēmumu par pilnīgi pareizu un pamatotu uzskata RTU Elektrotehnikas un vides inženierzinātņu fakultātes Vides aizsardzības un siltuma sistēmu institūta direktore profesore Dagnija Blumberga. Profesore uzsver, ka dabasgāzi nekādā ziņā nevar uzskatīt par tīru un dabai draudzīgu kurināmo.**

FOTO - KRISTAPS KALNS, DIENAS MEDIJI

Gāzes apkures katlus varēs iegādāties vēl līdz 2030. gadam. Jānis Ikaunieks

izmaksas, visticamāk, dabasgāzes katliem būs augstākas nekā, piemēram, siltumsūkņiem. Tā kā siltumsūkņu uzstādīšanai var būt lielākas izmaksas, salīdzinot ar dabasgāzes katla uzstādīšanu, pašvaldība paredz veidot atbalsta instrumentus, lai segtu sadārdzinājumu iekārtu uz-

stādīšanai no 2025. gada.

J. Ikaunieks uzsver, ka Rīgas pilsēta noteikti vēlas sekot mājokļu pieslēgšanas centralizētajai siltumapgādei, kas kopumā ir efektīvāks risinājums siltumapgādes nodrošināšanai. Salīdzinot ar individuālo siltumenerģijas ražošanu, centralizētā siltumapgāde samazina gaisa piesārņojumu, jo tiek izmantoti efektīvi siltuma avoti, kā arī tiek atgūts siltums no dūmgāzēm un tas tiek attīrīts no cietajām daļiņām. Turklāt centralizētā siltumapgāde pakāpeniski palielina atjaunojamo resursu īpatnību. Jau pašlaik uzņēmums *Rīgas siltums* 30% siltuma saražo, izmantojot šķeldu. Jāņem vērā arī tas, ka centralizētā siltumapgāde ir finansiāli izdevīgāka, ja privātā īpašuma lietotāja apkures iz-

maksas ietver visus izdevumus (katla iegādes, uzstādīšanas, remontdarbu un kurināmā izmaksas).

Kādas Rīgas daudzdzīvokļu mājas, kas pašlaik tiek apkurināta ar dabasgāzi, pārvaldnieks *Dienai* stāsta, ka jau pirms Rīgas domes noteikumu pieņemšanas bijusi iecere pieslēgties centralizētajai siltumapgādei. Īpaši uz to mudinājuši rudenī strauji pieaugošie dabasgāzes tarifi. Pārvaldnieks norāda – ja māja būtu pieslēgta centralizētajai siltumapgādei, mēneša maksa par apkuri būtu krietni zemāka nekā pašlaik, kad tiek kurināts ar dabasgāzi.

Kaitē veselībai

Rīgas domes lēmumu par pilnīgi pareizu un pamatotu uzskata RTU Elektrotehnikas un vides inženierzinātņu fakultātes Vides aizsardzības un siltuma sistēmu institūta

direktore profesore Dagnija Blumberga. Profesore uzsver, ka dabasgāzi nekādā ziņā nevar uzskatīt par tīru un dabai draudzīgu kurināmo. Dabasgāzes degšanas procesā rodas piesārņojums, kas satur slāpekļa savienojumus un blīvā apbūvē var būt risks iedzīvotāju veselībai.

Arī enerģētikas eksperts Juris Ozoliņš pauž – ja Rīga ir izvirzījusi mērķi kļūt par klimatneitrālu pilsētu, kurā līdz minimumam ir reducētas CO2 emisijas, pieņemtais lēmums pakāpeniski atteikties no dabasgāzes izmantošanas apkurei ir pareizs un pamatots. Eksperts uzsver, ka pēc iespējas visu mājokļu pieslēgšana centralizētajai siltumapgādei būtu vislabākais risinājums. Turklāt, pieslēdzot jaunus patērētājus, palielinās pieslēgumu blīvums (palielinās slodze), rezultātā

samazinās relatīvie siltumenerģijas zudumi, un tas ļauj pazemināt tarifus visiem Rīgas iedzīvotājiem, kuru īpašumi pieslēgti centralizētajai siltumapgādei.

Taujāts, kā tad ir ar medijos izskanējušo informāciju, ka Eiropas Komisija dabasgāzi uzskata par zaļās enerģijas avotu, J. Ozoliņš skaidro, ka tā ir nepareiza un maldinoša informācija. Protams, dabasgāze ir tīrāka par akmeņoglēm, taču tā nav pielīdzināma atjaunojamiem resursiem. Eiropas Komisijas priekšsēdētājs vietnieks Franss Timmermans ir norādījis: «Eiropai ir jāpāršķir lapa fosilā kurināmā jomā un jāpāriet uz tīrākiem enerģijas avotiem. Tas ietver fosilās gāzes aizstāšanu ar atjaunojamām un zema oglekļa satura gāzēm, piemēram, ūdeņradi.» ●

CVK neregistrē parakstu vākšanai Satversmes grozījumus

LETA

CENTRĀLĀ vēlēšanu komisija (CVK) nolēmusi neregistrēt biedrības *Brīvību tautai* virzīto Satversmes grozījumu projektu, ar kuru piedāvāts aizliegt noteikt ierobežojumus tiem, kuri nav

vakcinējušies pret Covid-19. Kā informēja CVK pārstāve Laura Zaharova, CVK atteikusi iesniegto grozījumu Satversmē registrāciju, jo komisijas vairākums uzskatīja, ka piedāvātie grozījumi pēc satura nav uzskatāmi par pilnībā izstrādātiem, tātad neat-

bilst Satversmē noteiktajai grozījumu atbilstības prasībai. Piedāvātie grozījumi Satversmes 111. pantā paredz noteikt, ka ierobežojumu pieņemšana atkarībā no Covid-19 un tā paveidu vakcīnas vai saistītu medikamentu saņemšanas vai nesaņemšanas

fakta būtu aizliegta. Uzklautos likumprojekta iesniedzēju argumentāciju, kā arī sēdē izteiktos viedokļus, trīs CVK locekļi balsoja par likumprojekta registrēšanu parakstu vākšanai, pieci – pret.

Saskaņā ar likumu *Par tautas nobalsošanu, likumu iero-*

sināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu CVK lēmums jāpieņem, izvērtējot iniciatīvas grupas atbilstību likuma prasībām un to, vai grozījumu projekts ir pilnībā izstrādāts pēc formas un satura. Atbilstoši tiesu praksei likumprojektu nevar uzskatīt par piln-

gi izstrādātu pēc satura, ja tas paredz izlemt tādus jautājumus, kuri vispār nav ar likumu regulējami, pieņemšanas gadījumā nonāktu pretrunā ar Satversmē ietvertajām normām, principiem un vērtībām vai Latvijas starptautiskajām saistībām. ●